

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 18.4.2013
COM(2013) 225 final

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Økonomisk støtte til energieffektivitet i bygninger

(EØS-relevant tekst)

{SWD(2013) 143 final}

RAPPORT FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET

Økonomisk støtte til energieffektivitet i bygninger

(EØS-relevant tekst)

INDHOLDSFORTEGNELSE

1.	Hvorfor denne rapport?	4
2.	Bygninger i Europa	4
3.	Økonomisk støtte fra EU til energieffektivitet i bygninger	4
4.	Internationale finansielle institutioners økonomiske støtte til energieffektivitet i bygninger	7
5.	Økonomisk støtte til energieffektivitet i bygninger fra nationale programmer	7
6.	Den private sektors finansiering af energieffektivitet i bygninger.....	8
7.	Hvad kan der gøres for at fremme flere og mere effektive investeringer?	8
8.	Konklusioner	12

1. HVORFOR DENNE RAPPORT?

Bygninger er centrale i EU's energieffektivitetspolitik, da næsten 40 % af det endelige energiforbrug (og 36 % af drivhusgasemissionerne) finder sted i boliger, kontorer, forretninger og andre bygninger. Desuden har sektoren det næststørste uudnyttede og næstmest omkostningseffektive potentiale for energibesparelser næst efter energisektoren selv. Der er også andre store fordele forbundet med at gøre bygninger mere energieffektive, herunder jobskabelse, mindskelse af brændstoffattigdom, sundhedsforbedringer samt bedre energisikkerhed og industriel konkurrencedygtighed.

Denne rapport har to formål. For det første skal Kommissionen i henhold til artikel 10, stk. 5, i det omarbejdede direktiv om bygningers energimæssige ydeevne (2010/31/EU¹) fremlægge en analyse af effektiviteten af anvendelsen af EU-midlerne samt af midlerne fra EIB og andre offentlige finansieringsinstitutioner og af koordineringen af EU-finansiering og national finansiering. I denne rapport præciseres de vigtigste resultater af denne analyse.

For det andet kræves det i det nye energieffektivitetsdirektiv (2012/27/EU²), at medlemsstaterne inden april 2014 opstiller en langsigtet strategi for tilvejebringelse af investeringer i renovering af den nationale bygningsmasse. I energieffektivitetsdirektivet bestemmes det ligeledes, at Kommissionen skal bistå medlemsstaterne med oprettelsen af finansieringsfaciliteter med henblik på at øge energieffektiviteten. Derfor angiver denne rapport også, hvordan den økonomiske støtte til energieffektivitet i bygninger kan forbedres.

Denne rapport ledsages af et arbejdsdokument, som indeholder nærmere oplysninger om den europæiske bygningsmasse og de finansielle støtteinstrumenter, der findes på EU-plan og på nationalt plan.

2. BYGNINGER I EUROPA

En analyse af den europæiske bygningsmasse viser, at der er betydelige forskelle mellem medlemsstaterne med hensyn til alder, type, ejerskab, renoveringsgrad og energimæssig ydeevne. Selv om temaerne i de nationale politikker og lovgivningsrammer er de samme, skal foranstaltningerne til forbedring af massen af ejendomme tage hensyn til disse forskelle. En "one size"-tilgang er ikke hensigtsmæssig.

3. ØKONOMISK STØTTE FRA EU TIL ENERGIEFFEKTIVITET I BYGNINGER

EU har i mange år støttet forbedringen af bygningers energimæssige ydeevne med en række finansielle støtteprogrammer. Tabellen nedenfor giver et overblik over de vigtigste instrumenter og den tilgængelige finansiering:

¹ EUT L 153 af 18.6.2010, p.13.

² EUT L315 af 14.11.2012, s.1.

Finansieringskilde	Instrumenter/mekanismer	Samlet tilgængelig finansiering	Finansiering af energieffektivitet
Finansiering via samhørighedspolitikken	Operationelle programmer inkl. finansielle instrumenter (f.eks. Jessica)	10,1 mia. EUR afsat til bæredygtig energi (vedvarende energikilder & energieffektivitet)	5,5 mia. EUR afsat til energieffektivitet, kraftvarmeproduktion og energiforvaltning
Finansiering via forskning	RP 7 (f.eks. Concerto, offentligt-privat partnerskab "Energieffektive bygninger", intelligente byer)	2,35 mia. EUR til energiforskning	290 mio. EUR til energieffektivitet
Finansiering via udvidelsespolitikken	IFI-faciliteter (SMEFF, MFF, EEFF)	552,3 mio. EUR (henholdsvis 381,5 + 117,8 + 53)	Omkring en tredjedel af den samlede finansiering til projekter inden for industrien og i bygninger
Det europæiske genopretningsprogram for energiområdet	Den europæiske energisparefond	265 mio. EUR	70 % af finansieringen skal afsættes til energieffektivitet
Finansiering via konkurrenceevne og innovation	"Intelligent Energi – Europa"-programmet (herunder Elena) Støtteprogrammet for ikt-politik	Omkring 730 mio. EUR til hvert program	Omkring 50 % af finansieringen blev afsat til energieffektivitet i alle sektorer

Tabel 1: Finansiering af energieffektivitet under den nuværende flerårige finansielle ramme (2007-2013)³

Nedenstående afsnit indeholder yderligere oplysninger om disse instrumenter.

3.1. Finansiering via samhørighedspolitikken

I den nuværende programmeringsperiode 2007-2013 er der afsat omkring 10,1 mia. EUR til investeringer i vedvarende energi i EU, heraf omkring 5,5 mia. EUR i energieffektivitet. De relative andele afsat til energieffektivitet er forskellige for de enkelte medlemsstater og afhænger af de samlede tilgængelige midler samt nationale behov og prioriteter fastsat af de enkelte medlemsstater. Frem til udgangen af 2011 var næsten 3,8 mia. EUR blevet afsat til specifikke energieffektivitetsprojekter, herunder revolverende fonde, der repræsenterer en gennemførelsesgrad på 68 %.

Erfaringerne gennem de seneste par år viser, at medlemsstaterne i stigende grad anvender samhørighedspolitiske midler til energieffektivitet, særlig i bygninger, og at brugen af finansielle instrumenter er voksende. Der findes dog ingen detaljerede data om betydningen af denne finansiering i form af energibesparelser inden for byggesektoren.

3.2. Finansiering via forskning

Under det nuværende EU-rammeprogram for forskning og udvikling 2007-2013 er der blevet afsat 290 mio. EUR til energieffektivitet. To forskningsprojekter har specifikt fokuseret på byggesektoren:

- Det offentligt-private partnerskab "Energieffektive bygninger" fik 1 mia. EUR til fremme af grønne teknologier og udvikling af energieffektive systemer og materialer i nye og renoverede bygninger (herunder historiske bygninger) for radikalt at nedbringe deres energiforbrug og CO₂-emissioner.
- Concerto-initiativet sigtede mod at påvise, at optimering af hele samfunds byggesektor er mere effektiv og billigere end optimering af hver enkelt bygning for sig. Siden 2005 har initiativet medfinansieret projekter i 58 lokalsamfund med omkring 180 mio. EUR, hvilket har resulteret i besparelser på omkring 310 000 tons CO₂/år inden for byggesektoren og nedbringelse af det samlede elforbrug med 20 %.

³ Bemærk, at det typisk ikke har været muligt at påvise en sådan særlig andel af denne finansiering afsat til bygningsrelaterede foranstaltninger.

3.3. Finansiering via IFI-faciliteter

En række EU-finansieringsprogrammer gennemføres i samarbejde med internationale finansielle institutioner (IFI). Disse formidlede finansielle faciliteter⁴ blev oprettet under PHARE-instrumentet og kombinerer EU-støtte og IFI-finansiering. Af den samlede EU-tildeling på omkring 550 mio. EUR er omkring en tredjedel øremærket til energieffektivitetsrelaterede projekter inden for industrien og byggesektoren.

Energieffektivitetsprogrammerne blev etableret fuldt ud i 2010 og har gjort betydelige fremskridt med investeringer på 518 mio. EUR gearet fra 112 mio. EUR i EU-tilskud. Da de enkelte projekter varierer betydeligt, findes der ikke en detaljeret oversigt over virkningerne af disse faciliteter.

3.4. Den europæiske energisparefond

Den europæiske energisparefond blev oprettet i 2011 med en finansiering på 265 mio. EUR, idet finansieringen kom fra EU⁵, Den Europæiske Investeringsbank, den italienske Cassa dei Depositi e Presititi og Deutsche Bank. Fonden yder gælds-, egenkapital- og garantiinstrumenter samt tilskud til faglig bistand til støtte for projektudvikling. Omkring 70 % af finansieringen skal bruges til energieffektivitetsprojekter, mens resten afsættes til vedvarende energi og ren bytransport. Fonden sigter mod at bringe allerede velafprøvede teknologier ind i de almindeligt anvendte teknologier og mod at styrke det europæiske marked for energitjenesteselskaber og brugen af kontrakter om energiydelser. Der er i øjeblikket underskrevet et projekt, mens 39 projekter er undervejs. Fondens effektivitet vil blive evalueret i 2013.

3.5. Intelligent Energi – Europa II

Intelligent Energi – Europa II-programmet sigter mod at overvinde ikke-teknologiske hindringer for innovation, markedsføring, gennemførelse og udbredelse af løsninger, der bidrager til bæredygtig og sikker energi til konkurrencedygtige priser i Europa. Af det samlede budget på 730 mio. EUR er omkring 50 % blevet afsat til energieffektivitet.

Med hensyn til effektivitet anslås de udvalgte projekter i 2009-2011 at have udløst samlede investeringer i bæredygtig energi på mere end 1 500 mio. EUR. De anslåede besparelser på energi fra fossile brændstoffer og nedbringelser af emissionerne for alle disse projekter var mindst 350 000 tons olieækvivalenter/år og 1 200 000 tons CO₂-ækvivalenter/år.

Den europæiske facilitet for bistand på lokalt plan på energiområdet (Elena), som finansieres under Intelligent Energi – Europa II, yder tilskud til lokale og regionale offentlige myndigheder til udvikling, strukturering og lancering af investeringer i energieffektivitet og vedvarende energi. Faciliteten gennemføres via internationale finansielle institutioner og dækker op til 90 % af omkostningerne til faglig bistand. Fra lanceringen og frem til udgangen af 2012 havde faciliteten ydet i alt 31 mio. EUR i projektudviklingsbidrag.

En analyse af Elena-EIB-facilitetens effektivitet viser, at gearingeffekten for de aktuelle projekter er 54, dvs. over det dobbelte af det krævede niveau på 20, der potentielt fører til investeringer på over 1,5 mia. EUR. Det anslås, at energibesparelserne fra underskrevne og godkendte projekter vil kunne nå op på 919 GWh/år, idet de samlede undgåede CO₂-emissioner når op på 588 357 tons/år.

⁴ Finansieringsfaciliteten for energieffektivitet, den kommunale finansieringsfacilitet og SMV-finansieringsfaciliteten.

⁵ EU-budgettet afsatte 125 mio. EUR til fonden + 20 mio. EUR til faglig bistand og 1,3 mio. EUR til bevidstgørelsesaktiviteter.

3.6. Støtteprogrammet for ikt-politik

Støtteprogrammet for ikt-politik med et budget på 730 mio. EUR sigter mod at fremme intelligent og inklusiv vækst ved at stimulere en mere omfattende udbredelse og den bedst mulige anvendelse af innovative digitale teknologier og indhold blandt borgere, regeringer og virksomheder.

Mellem 2007 og 2013 blev der afsat over 74 mio. EUR til foranstaltninger vedrørende energieffektivitet og bæredygtighed, hvilket resulterede i 35 pilotprojekter og 5 tematiske netværk. Projekter omfattende bygninger har vist reduktioner i energiforbruget og CO₂-emissionerne på op til 20 %.

4. INTERNATIONALE FINANSIELLE INSTITUTIONERS ØKONOMISKE STØTTE TIL ENERGIEFFEKTIVITET I BYGNINGER

Ud over den rolle, som de europæiske IFI'er spiller i gennemførelsen af EU's finansieringsprogrammer (se ovenfor), har de deres egne investeringsinstrumenter for energieffektivitet i bygninger.

Fra 2008 og frem til udgangen af 2011 indarbejdede Den Europæiske Investeringsbank (EIB) energieffektivitet i alle sine operationer, hvilket resulterede i en samlet finansiering på 4,8 mia. EUR, heraf 1,7 mia. EUR inden for byggesektoren. Med hensyn til effektiviteten af disse fonde anslås det, at de årlige emissionsreduktioner som følge af energieffektivitetsprojekter er på 3 523 kt CO₂-ækvivalenter (eller 1 005 kt CO₂-ækvivalenter set i forhold til EIB-finansieringen) i 2010 og 679 kt CO₂-ækvivalenter (eller 379 kt CO₂-ækvivalenter set i forhold til EIB-finansieringen) i 2011.

Siden 2002 har Den Europæiske Bank for Genopbygning og Økonomisk Udvikling (EBRD) ydet lån og kapital til 104 energieffektivitetsprojekter i EU til et beløb på i alt 1,8 mia. EUR. Den samlede finansiering mobiliseret på markedet i denne periode beløber sig til 14,9 mia. EUR (dvs. en gearingeffekt på omkring 1:7). Med hensyn til effektiviteten af disse investeringer anslås de at have medført emissionsreduktioner på 5 mio. tons CO₂/år. Energibesparelserne anslås til 1,8 Mtoe/år.

Siden 2002 har Europarådets Udviklingsbank (CEB) godkendt i alt omkring 2,4 mia. EUR til projekter, der i det mindste delvist vedrører energieffektivitet, idet over 1,9 mia. EUR er afsat udelukkende til energieffektivitet. Der foreligger ingen oplysninger om effektiviteten af denne finansiering.

5. ØKONOMISK STØTTE TIL ENERGIEFFEKTIVITET I BYGNINGER FRA NATIONALE PROGRAMMER

De nationale regeringer bruger også deres egne budgetter til at støtte energieffektivitet i bygninger. Mange af de eksisterende foranstaltninger er blevet indberettet til Kommissionen via de nationale energieffektivitetshandlingsplaner⁶ og under direktivet om bygnings energimæssige ydeevne. Disse rapporter viser, at bygningsrelaterede foranstaltninger repræsenterer en meget høj andel af de indberettede energibesparelser (f.eks. 58 % for Italien, 63 % for Irland, 71 % for Slovenien og 77 % for Østrig). Over tre fjerdedele af de indberettede foranstaltninger er tilskud eller lån på lempelige vilkår efterfulgt af skatteincitament. Instrumenter som f.eks. indgåelse af kontrakter om energieffektivitet, brug af tildelte enheder under Kyoto-protokollen og forpligtelser for energileverandører anvendes også.

⁶ De nationale energieffektivitetshandlingsplaner er en indberetningsforpligtelse i henhold til direktiv 2006/32/EF om energieffektivitet i slutanvendelserne og om energitjenester. Alle de nationale energieffektivitetshandlingsplaner (og en oversættelse af dem til engelsk) kan findes på: http://ec.europa.eu/energy/efficiency/end-use_en.htm

Få medlemsstater har imidlertid fremsendt nærmere oplysninger om effektiviteten af nationale støtteforanstaltninger, og det er derfor vanskeligt at opnå et godt overblik over deres virkninger. Dette skyldes i vid udstrækning manglen på forudgående energieffektivitetsmål, overvågningskrav og/eller efterfølgende evaluering. Hvis forudgående eller efterfølgende evalueringer finder sted, er det vanskeligt at sammenligne dem, fordi der anvendes forskellige indikatorer, målemetoder og anvendelsesområder for instrumenterne.

Med hensyn til forbindelsen til EU-finansiering oplyste mange medlemsstater, at de bruger finansiering via samhørighedspolitikken til energieffektivitetsinvesteringer i deres nationale energieffektivitetshandlingsplaner, og de eksisterende eksempler på god praksis tyder på, at EU-midlerne kan udløse supplerende offentlige og private investeringer på nationalt plan. Erfaringen har imidlertid vist et behov for yderligere kapacitetsopbygning for at udnytte investeringerne på en optimal måde.

En analyse af 25 finansielle støtteordninger for energieffektivitet viste, at de mest vellykkede programmer er baseret på præferencelån, som ofte suppleres med et tilskud og/eller en pakke for faglig bistand, men deres succes afhænger af flere faktorer end blot de finansielle vilkår og krav, herunder simple administrative procedurer, information til borgerne og fleksibilitet med hensyn til finansieringsbetingelserne.

6. DEN PRIVATE SEKTORS FINANSIERING AF ENERGIEFFEKTIVITET I BYGNINGER

Den private sektor stiller størstedelen af finansieringen af energieffektivitetsprojekter i bygninger til rådighed. Næst efter ejere og lejere, som investerer i opgradering af deres ejendom og hjem, udviser handelsbankerne også interesse for denne sektor, selv om den kommercielle finansiering fortsat er relativt lav.

Som et resultat af det store antal relativt små og størrelsesmæssigt meget forskellige investeringer, der foretages af ejere af privat ejendom, findes der intet detaljeret overblik over de midler, der afsættes til energieffektivitetsforbedringer i bygninger. Selv om investeringerne har tendens til at være større i sektoren for erhvervsbygninger, mangler der også her solide data om omfanget af investeringer i energieffektivitet.

7. HVAD KAN DER GØRES FOR AT FREMME FLERE OG MERE EFFEKTIVE INVESTERINGER?

I de følgende afsnit skitseres de foranstaltninger og initiativer, der er blevet gennemført og kan gennemføres for at forbedre den ovenfor beskrevne situation. Dette omfatter også de interesserede parters synspunkter som reaktion på en offentlig høring, som blev gennemført mellem februar og maj 2012⁷.

7.1. Styrkelse af lovgivningsrammen

Med det energieffektivitetsdirektiv, der blev vedtaget for nylig, omarbejdningen af direktivet om bygningers energieffektivitet og de relevante foranstaltninger under direktiverne om miljøvenligt design og energimærkning findes der nu en detaljeret lovgivningsmæssig ramme for energieffektivitet i bygninger.

⁷ Høringens spørgsmål, svar og en oversigt over resultaterne kan findes på: http://ec.europa.eu/energy/efficiency/consultations/20120518_eeb_financial_support_en.htm

Mange respondenter i den offentlige høring mener, at ikke umiddelbart er behov for yderligere EU-lovgivning, mens behovet for en langsigtet vision og forpligtelse til energieffektivitet understreges, idet nogen slår til lyd for bindende mål. Medlemsstaternes ambitiøse gennemførelse og stramme håndhævelse af den eksisterende lovgivning blev derimod af mange aktører anset for at være af central betydning.

Andre forslag omfattede tilladelse til at anvende moms og andre bredere beskatningsordninger til at fremme energieffektivitetsforanstaltninger og -tjenesteydelser, idet reglerne for offentlige indkøb og statsstøtte ændres for at fremme energieffektivitet, og idet der vedtages en enkelt beregnings- og certificeringsordning for energieffektivitet i bygninger på EU-plan.

Kommissionen vil nøje **overvåge medlemsstaternes gennemførelse** og tage alle de nødvendige skridt til at sikre fuld overensstemmelse med den relevante EU-lovgivningsramme. Kommissionen vil også fortsat fremme udveksling af bedste praksis mellem medlemsstaterne via **samordnede aktioner for gennemførelse af direktivet om bygningers energimæssige ydeevne og energieffektivitetsdirektivet**.

Kommissionen **undersøger**, om **de regler for statsstøtte**, der finder anvendelse på energieffektivitet, skal tilpasses i lyset af bestemmelserne i energieffektivitetsdirektivet for at opretholde en klar ramme for tilladelse af økonomisk støtte til energieffektivitetsforanstaltninger.

Hvad angår offentlige indkøb kræver energieffektivitetsdirektivet allerede, at medlemsstaterne **skal sikre, at centralregeringer** (på visse betingelser) **kun indkøber varer, tjenesteydelser og bygninger med en høj energieffektivitetsydelse**, som det er tilfældet med kontrakter, der ligger over de i artikel 7 i direktiv 2004/18/EF⁸ fastsatte tærskler. Derudover skal offentlige organer på regionalt og lokalt plan tilskyndes til at gøre det samme.

Kommissionen udvikler **en fælles certificeringsordning på EU-plan for erhvervsbygningers energimæssige ydeevne** med det formål at definere en fælles EU-metodologi til at udtrykke erhvervsbygningers energimæssige ydeevne. Den skal baseres på et revideret sæt af CEN-standarder i tilknytning til direktivet om bygningers energimæssige ydeevne, som repræsenterer en enestående mulighed for at harmonisere certificeringen af bygningers energimæssige ydeevne i Europa på et frivilligt grundlag.

7.2. Forbedring af adgangen til finansiering

Trods mange positive erfaringer er der stadig betydelige muligheder for at forbedre udbredelsen og effektiviteten af EU's økonomiske støtte. Dette blev bekræftet af de overvældende positive svar på den offentlige høring om de tilgængelige instrumenter på EU-plan, mens ansøgningsprocedurerne kompleksitet og bureaukratiet i forbindelse hermed blev fremhævet, og der blev peget på manglende kendskab til finansieringsmuligheder, navnlig på lokalt plan.

Forslag til forbedringer omfattede større fleksibilitet i brugen af samhørighedspolitisk finansiering (f.eks. ved at kombinere lån og tilskud), større muligheder for at samle mindre projekter og bedre vejledning til (især lokale) politiske beslutningstagere om, hvordan finansieringen fra EFRU udnyttes bedre.

De interesserede parter slog også til lyd for anvendelse af offentlige midler til forbedring af den faglige bistand, til sikring af lån på fordelagtige vilkår og til fremme af markedet for energitjenesteselskaber/kontrakter om energiydelser f.eks. ved at stille en finansieringskilde til rådighed til foranstaltninger i offentlige bygninger.

⁸ EUT L134 af 30.4.2004, s. 114.

Derudover blev behovet for at forsyne investorer med mere objektive, pålidelige og standardiserede oplysninger om lånevilkår (f.eks. tilbagebetalingsperioder, investeringsafkast, standardsatser) nævnt som værende centrale for en forøgelse af den private sektors interesse i dette område.

I sit forslag til den kommende flerårige finansielle ramme (FFR) har Kommissionen foreslået en **forhøjelse af finansieringen fra samhørighedspolitikken til lavemissionsøkonomiske foranstaltninger** (hovedsageligt via øremærkning af 20 % af EFRU til energieffektivitet og vedvarende energi i mere udviklede regioner og overgangsregioner og 6 % i de mindst udviklede regioner) for at **udvide brugen af finansielle instrumenter og fjerne loftet på 4 % over støtte til bæredygtige energiinvesteringer i boliger**.

Desuden vil Kommissionen udvikle **tekniske retningslinjer for brugen af innovative finansielle instrumenter** i første halvdel af 2013 for at lette en større udbredelse og en bedre koordinering og gennemførelse af sådanne instrumenter.

Medlemsstaterne skal nu **sikre, at de operationelle programmer, der udarbejdes under den nye FFR, er udformet således, at den samhørighedspolitiske finansiering af energieffektivitetsinvesteringer udnyttes optimalt** i kombination med national (og muligvis IFI) finansiering.

Som en hjælp til medlemsstaterne vil Kommissionen i løbet af 2013 udarbejde **retningslinjer for udvælgelse og evaluering af energieffektivitetsprojekter inden for rammerne af den samhørighedspolitiske finansiering**, også for at fastlægge en mere standardiseret strategi.

Energieffektivitetsdirektivet skaber mulighed for, at medlemsstaterne kan indføre en trinvis ændring af investeringsniveauet i energieffektive bygninger, da det kræver, at medlemsstaterne inden april 2014 opstiller **en langsigtet strategi for tilvejebringelse af investeringer i renovering af den nationale masse af både offentlige og private beboelses- og erhvervsjendomme og letter oprettelsen af finansieringsfaciliteter til foranstaltninger til forbedring af energieffektiviteten** med henblik på at maksimere fordelene ved en flerstrengt finansiering.

Derudover agter Kommissionen at fortsætte sin **støtte til projektudviklingsbistand** gennem en videreførelse af Elena-faciliteten under Horizon 2020. Den kommende udgave af denne bistand vil være åben for en **bredere række af støttemodtagere** både fra den offentlige og fra den private sektor for at støtte udviklingen og lanceringen af innovative bæredygtige energifinansieringsordninger. Parallelt hermed vil Kommissionen **fastsætte en overvågnings- og evalueringsramme** for at lette standardiseringen af energieffektivitetsinvesteringer, hvorved støttede investeringsprojekter standardiseres.

Kommissionen agter at tilskynde industrien til at investere i ny forskning og innovation i løsninger, der passer til de offentlige tjenesteydelsers behov, ved at **yde støtte til prækommercielle og første kommercielle offentlige indkøb af innovation** under Horizon 2020.

7.3. Håndtering af markedsfejl

Der er mange markedsfejl, som forhindrer forbedringer af bygningers energimæssige ydeevne, lige fra tekniske og finansielle hindringer til informations- og adfærdsmæssige hindringer. Et stort flertal af respondenterne i den offentlige høring mente, at de finansielle hindringer bør løses først, navnlig de høje initialomkostninger i forbindelse med investeringer og begrænset adgang til kredit, for lange tilbagebetalingstider og for store kreditrisici samt modsat rettede incitamenter mellem ejere og lejere og problemer i boligblokke.

Alligevel blev det i adskillige svar understreget, at den relative betydning af de forskellige hindringer er forskellig fra medlemsstat til medlemsstat og fra sektor til sektor (f.eks. boligbyggeri, erhvervsbyggeri, offentlige bygninger).

Derudover blev manglen på passende og pålidelig information om energibesparelser, effektivitetsforanstaltninger og instrumenter til finansiel støtte (til ejere af bygninger, entreprenører og den finansielle sektor) af mange respondenter set som den mest presserende anden hindring, som skulle tages op sammen med behovet for uddannelse og erhvervsuddannelse og standardiseret overvågning af energibesparelser.

Med hensyn til markedshindringerne kræver energieffektivitetsdirektivet, at medlemsstaterne evaluerer og afvikler reguleringsmæssige og ikkereguleringsmæssige hindringer for energieffektivitet, navnlig med hensyn til **fordelingen af incitamenter mellem ejer og lejer af en bygning eller blandt ejere og brugen af indgåelse af kontrakter om energimæssig ydeevne og andre mekanismer til tredjepartsfinansiering på langsigtet kontraktlig basis.**

Leveringen af skræddersyet rådgivning vedrørende finansielle støtteinstrumenter og tekniske løsninger på energieffektivitet i bygninger (navnlig over for boligejere og SMV'er) bør fortrinsvis tilrettelægges på nationalt, regionalt og/eller lokalt plan, men Kommissionen vil undersøge, om informationen på EU-plan kan forbedres (hovedsageligt via **Build UP webportalen**: www.buildup.eu).

Kommissionen vil lancere en undersøgelse i 2013 for at opnå et **detaljeret overblik over den finansielle støtte til energieffektivitet i medlemsstaterne** bl.a. ved at tage den manglende information om virkningerne af finansielle foranstaltninger på bygningers energimæssige ydeevne op.

Inden for den kommende flerårige finansielle ramme har Kommissionen foreslået en videreførelse af dens **støtte til overvindelse af ikke-teknologiske hindringer** via Horizon 2020-programmet, under hvilket der vil blive afsat 6,1 mia. EUR til forskning og innovation under "Sikker, ren og effektiv energi" i 2014-2020. En betydelig del af dette budget vil fokusere på de ikke-teknologiske aspekter og fjernelse af eksisterende lovgivningsmæssige, finansielle, markedsmæssige og adfærdsmæssige hindringer under prioriteten "Udbredelse af energiinnovation på markedet", som er en videreførelse af de positive erfaringer med "Intelligent Energi – Europa"-programmet.

7.4. Styrkelse af markedet for energitjenester

Videreudviklingen af markedet for energitjenester ses ofte som en af de mest effektive metoder til gennemførelse af energieffektivitetsforanstaltninger, navnlig i offentlige bygninger og inden for industrien. Virksomhedsmodellen på dette marked er baseret på levering af energitjenester (dvs. en rationel udnyttelse af energi frem for levering af energi i sig selv), ofte via den såkaldte kontrakt om energiydelse. Under en kontrakt om energiydelse (dvs. et energitjenesteselskab) leverer tjenesteyderen energieffektivitetsforbedringer ved at finansiere initialomkostningerne i forbindelse med investeringer og refinansiering heraf via de opnåede besparelser. Kontrakter om energiydelser kan således betragtes som et finansielt instrument til forbedring af energieffektiviteten uden, at kunden skal investere initialomkostninger.

Adskillige interesserede parter nævnte behovet for stærkere støtte til markedet for energitjenesteselskaber/kontrakter om energiydelser f.eks. gennem oprettelse af flere lånegarantiordninger, ved at etablere en mere solid certificeringsramme og ved at forbedre tilliden til konceptet kontrakter om energiydelser.

Inden for den offentlige sektor er potentialet for finansiering uden for balancen blevet nævnt som en drivkraft bag investering i offentlige bygninger, navnlig i lyset af forpligtelser til at renovere 3 % af massen af regeringsbygninger hvert år.

For at lette videreudviklingen af markedet for energitjenesteselskaber/kontrakter om energiydelser vil Kommissionen gradvist gennemføre sin **kampagne for at fremme og opbygge kapacitet inden for kontrakter om energiydelse og energitjenesteselskaber i hele Europa**. Kampagnen gennemføres hovedsageligt via workshopper om kapacitetsopbygning, der tilrettelægges af tre partnere, herunder EIB's European Public-Private Partnership Expertise Centre, der henvender sig til centralregeringerne, ManagEnergy-initiativet, der henvender sig til regionale aktører, og Borgmesteraftalen, der henvender sig til lokale aktører.

8. KONKLUSIONER

Det billede, der tegner sig efter undersøgelsen af den europæiske bygningsmasse, de eksisterende finansielle støtteforanstaltninger til energieffektivitet i bygninger og de forskellige markedshindringer, viser følgende:

- Situationen er meget forskellig i de enkelte medlemsstater afhængigt af deres bygningsmasse, de eksisterende finansielle støtteordninger og de relevante markedshindringer.
- Selv om investeringerne i etablering af energieffektivitet er voksende, og der findes mange eksempler på bedste praksis i forbindelse med instrumenter, der medfører omkostningseffektive energibesparelser, findes der kun begrænset information om effektiviteten af de forskellige finansielle støtteforanstaltninger både på EU-plan og på nationalt plan.
- Der findes stadig store hindringer for en yderligere udbredelse af investeringer i energieffektivitet i bygninger, herunder manglende kendskab og ekspertise vedrørende finansiering af energieffektivitet hos alle de interesserede parter, høje initialomkostninger, relativt lange tilbagebetalingsperioder og en (opfattet) høj kreditrisiko forbundet med investeringer i energieffektivitet og konkurrerende prioriteter for de endelige støttemodtagere.

Hvis EU skal leve op til sit energieffektivitetsmål for 2020 og dets ambitioner om yderligere besparelser frem til 2050, er det vigtigt at den økonomiske støtte til energieffektivitet i bygninger forbedres. Hvis dette skal ske, er det nødvendigt at sikre, at den lovgivningsmæssige ramme gennemføres ordentligt, at der stilles mere finansiering til rådighed, og at nøglehindringerne tages op.

Som skitseret ovenfor er Kommissionen engageret i mange initiativer og aktiviteter til støtte for disse mål. På grund af arten af massen af ejendomme og sektorer og deres ansvar for gennemførelse af den relevante lovgivning og håndtering af de nationale markedshindringer er medlemsstaterne dog på vej til at sikre mere energieffektive investeringer.

Desuden betyder omfanget af en skræddersyet tilgang til finansiering af energieffektivitet, at et tæt samarbejde mellem offentlige myndigheder, leverandører af finansiering og byggesektoren er af afgørende betydning.

Sidst men ikke mindst skal ejere af bygninger overbevises om fordelene ved at gøre deres ejendom mere energieffektiv ikke blot i form af lavere energiudgifter, men også i form af forbedret komfort og øget ejendomsværdi. Dette kan være en af de største hindringer, der skal overvindes, når Europas bygninger skal gøres mere energieffektive. Den makroøkonomiske begrundelse for at gøre dette er imidlertid stærk, og målrettede incitament og en bevidsthedsindsats for at ændre holdningerne vil være nødvendige. De køreplaner for renovering af bygninger, som medlemsstaterne skal opstille i henhold til det nye energieffektivitetsdirektiv er et nøgleværktøj i denne forbindelse og bør udtrykkeligt vedrøre disse spørgsmål.

Fremadrettet vil Kommissionen fortsat drøfte med medlemsstaterne og de relevante parter, hvordan hindringerne for investeringer i energieffektivitet kan overvindes, og hvordan finansiel støtte til energieffektivitet i bygninger vil kunne forbedres yderligere.